

Staten uddeler spekulationspræmier

Vejlen Frem

RETSPOLITISK UGEBLAD
Nr. 31-32
36. årgang
1. august 1970

Israels tøven

Situationen i Mellemøsten præges af, at de stridende parter må søge deres forbudstæller, hvor de kan finde dem. Den ægyptiske præsident Nasser optræder arm i arm med Sovjetunionen, samtidig med at det kommunistiske parti er forbudt i Ægypten, og dets ledere i Årevis har siddet i fængsel, og Israel synes, omend tøven, at gøre fælles sag med U. S. A., en løven, der vel bl. a. skal ses på baggrund af, at det var U. S. A., der forhindrede England, Frankrig og Israel i med våbenmagt at tvinge Nasser til at åbne Suezkanalen for fri sejlads. Så kan man naturligvis diskutere det politisk kloge i de tre landes aktion og gætte på, hvilken holdning State Department ville have indtaget, hvis det havde været Panama, som lukkede af for ane-

rhansk eller anden sejlads gennem Panamakanalen. Udenrigsminister Rogers' plan har skabt spiltelse såvel blandt araberne som i Israels regering; de arabiske palæstinensere følger sig svigret af Ægyptens (sovjel-inspirerede) accept. Syrien er bange for sin sydgrænse mod Israel. Vide kredse i Israel føler sig langt fra overbevist om, at U. S. A., når det kommer til stykket, kan eller vil garantere, at en våbenhvile ikke af Ægypten anvendes til at opbygge et luftforsvar på vestsiden af Suezkanalen, og, spørger disse kredse, kan de sikre grænser, som Israel nu besidder, erstattes af en stormagtsgaranti? Det sandsynligste, mens disse linjer skrives, er, at Israel siger nej, selvom det kan komme til at betyde, at Israel isoleres. En

sådan isolation ville dog have været langt farligere, hvis det var lykkedes for præsident Nasser for én gangs skyld at samle de arabiske stater i en fælles front imod Israel. Det er endelig en mulighed, at U. S. A. og Sovjet i fællesskab gennem FN vil tvinge de to parter til en overenskomst, men så bliver det næppe på Rogers-planens betingelser. - Ro i Mellemøsten får vi ikke forløb.

er.

Forloren benløs skildpadde i snor

Augustnummeret af TÆNK er blevet en afvekslende affære med adskillige artikler og indlæg, som kan give den evigt plagede forbruger noget at tænke over. Der er f. eks. en undersøgelse af fremdige middagsretter på dåse og i glas - med triste resultater, idet kun 4 ud af 29 undersøgte var „acceptable“, og de fleste mindede om en stor gang forloren, benløs skildpadde i snor!

En undersøgelse af skolepassere har vist noget usædvanligt, nemlig at den bedste også er den billigste, og en artikel om problemet ventetid i supermarkeder vil sikkert interessere mange.

Af andre emner, der berøres mere eller mindre tydeligt i TÆNK, kan nævnes fluor i drikkevandet og de delte meninger herom, britiske forbrugere, der går til sagen, mælkeemnhlage og æg-kvalitet (ingen af delene er blevet bedre siden sidst), og forbrugene selv træffer vi i en afvekslende læsebrevkasse. Der er i høj grad stof til eftertanke i ovennævnte Svend Larsens artikel på bladets sidste side om industrialiseringen af husdyrproduktion og forsøgene på at sætte menneskene i bås med de industrialiserede husdyr.

er.

Kaj Harbøll har i en kommentar i „Politiken“ beskæftiget sig med de milde vinde, der under den nuværende regering blæser for boligspekulationerne:

I betragtning af, at vi normalt kun kender til, at staten adskriver os en større og større del af vore indtægter, er det naturligt, at borgere, der ser en større chance for, at pengene for en gangs skyld kan gå den anden vej, søger at få mest muligt ud af det.

Der er derfor heller ikke noget at sige til, at mere end 30.000 ejere af landbrugsjord har søgt staten om erstatning for tabet af en forventet pristigning på deres jord. Det ville også være ret og rimeligt, at staten tilbød en sådan erstatning, hvis der var tale om, at man ville beslaglægge værdier, som ejerne havde skabt ved egen arbejdsmindsats og egne investeringer. Men det er der ikke tale om. Det er forventede pristigninger på grund af byudvikling og andre menneskers arbejdsmindsats, de pågældende jordejere indtil videre mister. Dette tilbyder staten dem erstatning for.

Det er fælsat, at landbrugsjord i en længere årrække må forventes kun at kunne sælges som landbrugsjord. Ejerne har købt jorden til dette formål uden løfte om gevinst ved salg til andre formål. Jorden kan uden indskränkning anvendes til landbrug som hidtil, men en del af den kunne måske om nogle år være videregivet til boligformål, eller andre erhvervsformål med en betydelig gevinst. Det er denne spekulationsgevinst, som staten nu vil udbetale jordejerne. Det kunne vel være værdt at tænke på, hvis det ikke lige var fordi alle andre skatteydere skal betale og derved ydeligere fratages nogle hundrede millioner af deres i forvejen hårdt beskattede arbejdsindtægter.

Lignende regler er den vigtigste grund til, at det hidtil er gået så langsomt med boligsaneringen. Det offentlige skal betale så store erstatninger for at få saneret værdiløse røtter, at pengene ikke

kan skaffes hurtigt nok. Boligtur i „Politiken“ beskæftiget sig med de milde vinde, der under den nuværende regering blæser for boligspekulationerne:

I betragtning af, at vi normalt kun kender til, at staten adskriver os en større og større del af vore indtægter, er det naturligt, at borgere, der ser en større chance for, at pengene for en gangs skyld kan gå den anden vej, søger at få mest muligt ud af det.

Der er derfor heller ikke noget at sige til, at mere end 30.000 ejere af landbrugsjord har søgt staten om erstatning for tabet af en forventet pristigning på deres jord. Det ville også være ret og rimeligt, at staten tilbød en sådan erstatning, hvis der var tale om, at man ville beslaglægge værdier, som ejerne havde skabt ved egen arbejdsmindsats og egne investeringer. Men det er der ikke tale om. Det er forventede pristigninger på grund af byudvikling og andre menneskers arbejdsmindsats, de pågældende jordejere indtil videre mister. Dette tilbyder staten dem erstatning for.

Det er fælsat, at landbrugsjord i en længere årrække må forventes kun at kunne sælges som landbrugsjord. Ejerne har købt jorden til dette formål uden løfte om gevinst ved salg til andre formål. Jorden kan uden indskränkning anvendes til landbrug som hidtil, men en del af den kunne måske om nogle år være videregivet til boligformål, eller andre erhvervsformål med en betydelig gevinst. Det er denne spekulationsgevinst, som staten nu vil udbetale jordejerne. Det kunne vel være værdt at tænke på, hvis det ikke lige var fordi alle andre skatteydere skal betale og derved ydeligere fratages nogle hundrede millioner af deres i forvejen hårdt beskattede arbejdsindtægter.

To store erhvervsorganisationer i nært samarbejde

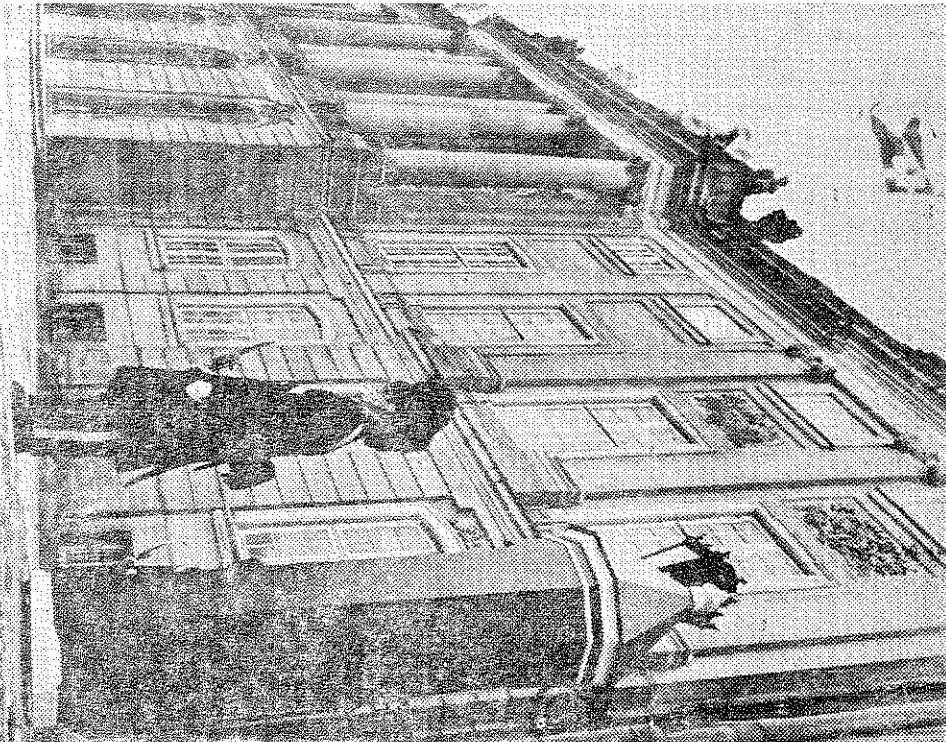
Der har i nogen tid været ført forhandlinger mellem Erhvervs-sammenslutningen af 1945 og Grossist-Sammenslutningen om et nærmere samarbejde. I en tid, hvor det for erhvervslivet gælder om at have effektive og forhandlingsdygtige organisationer, har de to organisationer fundet, at deres fælles interesser betinger et nært samarbejde.

Begge sammenslutninger følger, at handelens hovedorganisation på en række punkter har manglet såvel vilje som evne til på en effektiv måde at tale erhvervslivets sag. Det forbrugende publikum er ikke i tilstrækkelig grad klar over, at alene et frit erhvervsliv

kan garantere forbrugene de bedste varer til rimelige priser forbundt med den service, man i dag kan forvente.

Det nære samarbejde vil i første række blive udført således, at hver af de to organisationer indvælger tre bestyrelsesmedlemmer hos hinanden, og at der nedsettes et fællesudvalg til varetagelse af de fælles interesser.

De to organisationer har valgt 1970 til en manifestation af dette samarbejde - året, hvor den ene kan fejre 25-års jubilæum og den anden 40-års jubilæum.

Der er nok ikke andre end „Den lille Havfrue“, der kan konkurrere med kongevagten med hensyn til popularitet hos de hølger af turister, der skyller ind mod de danske sommerstrande

VEJEN FREM

UDGIVET AF FORENINGEN REISFORBUNDETS PRESSE

Redaktion og ekspedition:

Kroghsgade 1 . 2100 København Ø. Tlf. IR 15 7457 . Giro 7835

Kontorid: Mandag—Fredag 10—15.00. Lørdag er kontoret lukket

Annoncer 65 øre pr. mm plus evt. særligbetaling

Abonnement:

Retaktion

Vilh. Heilmann (ansvarsh.)

Kr. 52 pr. år

Ernk S. Røss

Poul Westergaard

Løstidlg . 1.00 kr. pr. nummer

I tryk: Provins Trykkeriet, Vordingborg

En arbejdsplads med demokrati . . .

DET DANSKE fiskerierhverv er ét af de få i Vesteuropa, der ikke modtager statsstøtte, bortset fra visse låneordninger, som skal gøre det mere overkommeligt at udskifte udsdte fartøjer. På baggrund heraf er det, at vi må vurdere dansk fiskeris konkurrenceevne. I Fællesmarkedets område har fiskerne det ikke for godt, til trods for store statsubsidier, ja, så dårlige er forholdene, at der er planer om at præmiere de fiskere i EEC, der er villige til at søge ind i andre erhverv. Mon ikke danske fiskere meget ville have sig frabedt en sådan behandling?

Det er påfaldende, at bl. a. "Politiken" falder over de to fiskeriforeninger, fordi de viste megen modvilje mod at slutte overenskomst med Dansk Arbejdsmands- og Specialarbejderforbund, og da lederne af de to foreninger onsidet gav efter for pres, der fra politisk og dagspresseside udvovedes mod dem, protesterede foreningernes medlemmer og forlangte en urafstemning, hvad der ifølge "Politiken" viste, at fiskeriorganisationerne ikke kendte spillets regler.

Retsforbundet er altid gået ind for, at arbejdsmarkedets parter selv må forhandle sig til rette om lønninger og arbejdstid. De kritiske røster, der f. eks. er kommet til orde i "Politiken" og "Aktuelt", kunne jo tyde på, at man i de to avisredaktioner mener, partiskiskernes forhold skal afgøres af arbejdsmandenes forbund og den københavnske presse.

Der er det ekstra fornuftige ved situationen, at man ellers redaktionelt på de to blade plejer at gå ind for såvel medbestemmelsesret på arbejdspladsen som mederskab til udbytet af produktionen, også kaldet demokrati på arbejdspladsen. Disse betingelser opfylder partiskiskerne jo netop, men alligevel skal de presses ind i et fagforeningsforhold, der bl. a. skal garantere fiskerne et udbytte på 85 kr. pr. dag.

FISKERNE er ikke imponerede — formanden for Havfiskeriforeningen, *Frederik Lodberg Jensen*, siger til "Berlingske Aftenavis", at den normale indtjening for en fisker i Eshjerg pr. reel fiskedag ligger mellem 200 og 400 kr. Med andre ord, de 85 kr. kan fiskeskipperne ikke have noget imod.

Det, der har fået fiskeskipperne til at reagere med ønsket om en urafstemning er helt andre ting. Man ønsker for enhver pris at slippe for det, der har ødelagt fiskeriet i størstedelen af Fællesmarkedets lande, og her betragter medlemmerne i de to fiskeorganisationer fagforeningerne indtrængen på partiskeriets område som en begyndelse, en begyndelse til enden. Hvad mange, tilsyneladende også fiskeriministeren, overser er, at forholdet mellem partiskiskerne og fiskeskipperen IKKE er det ordinære forhold mellem arbejdstager og arbejdsgeber. Arbejdssituationen på havet kræver simpelthen samarbejde, afsavn, når fisken er der, og at enhver yder sit allerbedste. Medbestemmelse og andel i arbejdsudbyttet ifølge den kontrakt, de to parter har opsat.

Det er ligesom der ikke bliver plads til fagforeningen her, hvor talen er om Danmarks endnu frieste erhverv, og det argter åbenbart nogle. Hvad det er, en overenskomst er begyndelsen til, fortæller Lodberg Jensen også: "Det fører fiskerierhvervet ind i en masse problemer, som dels økonomi dårligt kan tale, f. eks. udsigten til konflikter ved fornyelse af overenskomsten, forhandlinger mens overenskomsten løber o. s. v. Vi kan se det i lande, der har overenskomst i fiskeriet. Det virker afskrækkende. Der kommer krav om særlige perioder til søvn, hvile, spisning og lignende."

DET SKAL BLIVE ganske spændende at se, hvilket ben man vil vælge at stå på, den dag fiskertorganisationernes urafstemning siger nej til fagforeningsoverenskomst, for det er jo lidt vanskeligt at tegne fiskeskipperne med slet så sorte streger, som nu og da anvendes til at skildre andre fæle arbejdsgeivere. Men måske er sagen den enkle, at de kritiske blade og politikere bare ikke kan lide, at medejerskab til produktionen også kan betyde andel i et LILLE udbytte eller måske slet intet, men hvis det er tilfældet, skulle man sige det højt.

E. S. R.

Jordpriser og byggekra

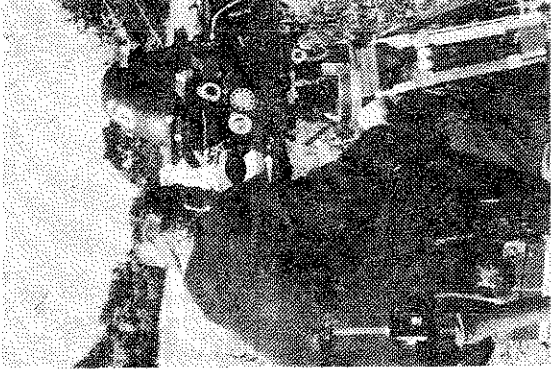
Husmændenes formand, Peter Jørgensen, gav i en tale forleden udtryk for alvorlig bekymring over, at de bedrede priser på danske landmænd vil opnå i et udvidet Fællesmarked, vil give afsmitning i form af tilsvarende højere ejendomspriser, således at de økonomiske fordele ved et dansk medlemskab af Fællesmarkedet alene vil komme de nuværende ejere til gode, medens den nye generation af landbrugere vil være lige så ringe stillet som i dag.

Peter Jørgensen mente, at en jordbank, hvorigennem staten opkøber jord til senere fordeling blandt landmænd, der vil etablere sig eller ønsker udvidet jordtilliggende, vil være et effektivt instrument til at hindre denne uønskede udvikling.

Det er givet, at jordpriserne i tilfælde af dansk tilslutning til Fællesmarkedet vil stige betydeligt, og det er sandsynligt, at de vil fordobles og derved komme på niveau med de tyske jordpriser. Selv formanden for Landbrugers Arbejdsgiverforening, A. U. Juhl, finder det urimeligt, at denne samfundsskabte jordværdistigning går i private lommer.

Men regeringen bagtæller *sagen — den agter tilsyneladende infat at foretage sig.* Spørgsmålet er imidlertid så alvorligt, at en jordbank næppe vil være tilstrækkelig til at magte problemet. Det kan endog befrægtes, at store statslige jordopkøbere yderligere vil jobbe priserne op — og på hvilke vilkår skal den offentligt ejede jord gives til brugerne? Det må anstændigvis ske på vilkår, der eliminerer muligheden for fortsat spekulation i den pågældende jord.

Restriktioner er ikke vejen frem til løsning af problemet, bl. a. fordi de vil stride mod Rom-traktaten, hvorefter der skal være fuldstændig ligestilling af medlemsskatternes statsborgere, også m. h. t. jordopkøb. Der er derfor kun én vej at gå: en udbygning af jordbeskatningen i en sådan grad, at spekulationsmuligheden

Får de mon kreditten?

GARN SMYRNA RYA

HT-Garn

H. Flytkjær

Bjerggade 2 - 3000 Helsingør

Tlf. (03) 2143 44

RADIO SERVICE

UDLEJNING

Børge Christensen
RADIO-SMYRNA

Jernbanegade 22 - Telf. 611

Hjørring

BOGTRYK OG ROTATION

PROVINS-TRYKKERIET

Kn. V. Jensen, Københavnsvej 29, 4760 Vordingborg. Tlf. 1666

Malerfirma

H. VINTER POULSEN

Solbakkevej 10 - Skodstrup

Telf. 06 99 14 73

— alt malerarbejde udføres

SNOBBERI

Viggo Starcke svarer Erhard Jacobsen

Som overskrift på Erhard Jacobsens artikel i „Billedbladet“ nr. 24 stod: „Snobberi nedad er utilgiveligt“. I sine efterfølgende bemærkninger om mig snobber han ikke nedad:

„I 1950 havde vi i Frit Forum inviteret Viggo Starcke til at tale om Retsforbundets ideer, og ved den lejlighed gav han en infantiil og løgnagtig definition af, hvad socialisme er. Det gjorde mig så rasende, at jeg dagen efter gik til Hædtoft og sagde: „Det Starcke siger, er det rene fup. Jeg er parat til at tage fri fra min stilling i ligningsdirektoratet mod, at partiet betaler mig løn, og så vil jeg fære land og rige rundt og diskutere med alle de retsstatsfolk, jeg kan komme i forbindelse med.“ Hædtoft gik ind på ideen, og i løbet af halvandet år havde jeg 100 møder.“

Som man vil se, siger borgmesteren ikke et eneste ord om, hvori det infantile og løgnagtige bestod. Han har heller ikke været så høflig at sende sine uhøfligheder til den, han angriber.

Det forholder sig lidt anderledes, end borgmesteren påstår. I slutningen af 1940'erne fik jeg brev fra Erhard Jacobsen om, at jeg den og den dag kunne komme og tale om Retsforbundets ideer. Jeg svarede imødekommende, og da dagen kom, tog jeg af sted til den opgivne adresse. Da jeg nåede frem, syntes jeg nok, at huset så lidt imødekommende ud. Jeg gik ind – og jeg gik op – men først øverst oppe stod der Erhard Jacobsen på døren. Jeg rindede på, og da døren gik op, stod en ung yndig mor med et linsæbel barn i armen. „Undskyld – sagde jeg – jeg hedder Viggo Starcke. Det er mig, der skal holde foredrag.“ – hvortil hun udbrød: „Guddad!“ – lagde barnet i mine arme og benede ned ad trapperne – og dér stod jeg. Langt om længe kom hun tilbage med Erhard Jacobsen. Han havde helt glemt at avertiere og arrangere mødet. Han gjorde ingen undskyldning – han snobbede ikke nedad.

Det er denne uret, Erhard Ja-

cobsen ikke kan glemme mig, og da det var han, der begik uretten, har han i sin ubevidste uderbevidsthed søgt at bygge en syntetisk undskyldning op.

Den egentlige baggrund for hans arrangement med Hædtoft i 1950 er ikke den, han angiver. Man rejser ikke land og rige rundt for at tale ved møde efter møde, blot fordi man er rasende på mig, for jeg slet ikke med ved disse møder. Årsagen var den foruroligende kendsgerning, at Retsforbundet havde fået mange stemmer fra de arbejderkredse, der havde mistet troen på socialismen ved at se de resultater, den havde medført øst for Jernlæppet. Vores mandatarer var på de fem år ved tre valg steger fra to til tolv. Det var derfor, Socialdemokratiet engagerede Erhard Jacobsen, og da han skulle angribe Retsforbundet, vænnede han sig til også at angribe grundskylden.

Dér er intet at sige til, at Erhard Jacobsen fik penge for sin virksomhed, men der er noget at sige til, at det var arbejderne, der måtte betale hans løn. Gennem sin agitation modarbejdede han, at arbejderne fik det, som de havde ret til: deres andel i kongeriget's jordværdi.

Så vidt jeg er underrettet, benyttede han på møderne den fremgangsramde, at han intet sagde om socialismen og Socialdemokratiet, men rettede angreb på Retsforbundet og stillede så mange spidsfindige spørgsmål, at ingen kunne nå at besvare dem, fordi det kun tager ti sekunder at spørge, men ofte ti minutter at svare, hvorefter Erhard Jacobsen kunne sige: „Der kan man se! Det kunne Retsforbundet ikke svare på.“

Efter at Retsforbundet i 1960 gik ud af regering og Folketing, hvor vi sammen med Socialdemokratiet udrettede store ting – arbejdsledigheden forsvandt, valutunderskuddet forsvandt, inflationskraften forsvandt – har Socialdemokratiet rakt hånd til at afskaffe grundstigningskrylden – statsgrundskrylden og jordrentebrugene. Et af resultaterne er, at Danmarks jordværdier er steget fra 17 milliarder i 1960 til 67 milliarder i 1970. Uden at vide hvad han gjorde, har Erhard Jacobsen været med til at sørge for, at disse 67.000.000.000 kroner må betales og forrentes af mange arbejdere til få grundspekulanter.

Erhard Jacobsen er et levende og veimeneende menneske. Man kan altid glæde sig over ham, ofte

more sig over ham, men det, han siger, er ikke altid gennemrænket. Viggo Starcke.

REDAKTIONEL HÅLE. – I „Billedbladet“ nr. 30, hvor ovenstående svar var optaget på side 59, var følgende redaktionelle bemærkninger hettet på:

Som den, der har skrevet artiklerne med Erhard Jacobsens udtalelser, skal jeg svare følgende: Mødet i Frit Forum har intet at gøre med det møde, Viggo Starcke henlyder til, og som ikke blev til noget. På mødet i Frit Forum fremstillede Starcke socialismen således: – Hvis der på den ene side af vejen bor en mand, som dyrker tre tønder korn på sin mark, og på den anden side en mand, der kun dyrker én tønde, så vil et socialistisk system medføre, at manden med de tre tønder skal aflevere den ene tønde til den anden, så de har lige meget. Næste år tænker han med de tre tønder: – Jeg gider ikke dyrke mere end to tønder, for den ene bliver jo alligevel taget fra mig. Han med den ene tønde tænker: – Jeg gider slet ikke dyrke noget, for jeg får jo alligevel den anden. – Resultat: Det samlede produktionsresultat halveres.

Denne historie havde jeg af plasmassige grunde udeladt i gengivelsen af Erhard Jacobsens beretning, men forelagt Viggo Starckes brev fastholder Erhard Jacobsen sin opfatelse, at den fremstilling af socialismen, overlægen gav på mødet, er „infantiil og løgnagtig“.

CODA

Det er en meget mangelfuld forklaring, borgmesteren har givet redaktionen. Det er også en meget mangelfuld gengivelse af, hvad jeg har sagt om socialismen, for det afgørende er udeladt. Det afgørende er, at de to mænds jord gode og lige godt beliggende. – Erhard Jacobsen vil beskutte den flittige, den dygtige, den produktive, der ikke tager noget fra andre, og uddøle almisser og understøttelser til den dovne, den udgytge, den uproduktive. Resultatet bliver nedsat produktion, nedsat levetid og nedsat moral. – Jeg vil fritage arbejdet for stat og lægge lige stor grundskyld på de to jordstykker, da de er lige store, lige gode og lige godt beliggende. Dette ville give en bedre produktion, en bedre levetid og en bedre moral.

Den, der er interesseret i at se min argumentation i sammenhæng, kan læse min pjeces: „Det daglige brød“.

Arbejdsretstanden er ikke til for at gavne Socialdemokratiet. Den dag, man giver arbejderne deres del af de samfundsskatte millardter og fritager arbejdet og forbruget for skat, den dag er der ikke brug for Erhard Jacobsen. – Det er det, han véd. Det er det, der gør ham misende.

VIGGO STARCKE.

SV. GERHAUGE

Hjem fra ferie

Igenem mange år er vi kommet hjem fra ferie ad hovedvej 10 efter ophold i de midteuropæiske bjergene, og hver gang vi kører ned ad den uanselige bakke før Haderslev og ser over Haderslev Dalm mod domkirken, enses vi om, at Danmark er et yndigt land.

Også i år begik jeg den sædvanlige dumhed, at blade de sidste dages aviser igenem for lige at se, hvad der var sket og sagt. Det forstemmende indtryk: at det te yndige land med dets flittige og dygtige befolkning bliver politisk mis-

handlet og udsaget, meldte sig straks. I Pinngau i Østtug og i en lille landsby i Hessen havde vi lagt mærke til, at flere generationer levede sånmen i bedste velgående. Bedsteforældrene tog sig af børnebørnene, medens deres forældre arbejdede sammen – eller de største af børnene tog sig af de bedsteforældre, der var blevet gamle. De danske aviser meldte om øgede krav om offentlig forsorg og børneforsorg, eller sagt med andre ord: offentlig tilskud til isolering af børn og gamle, så de ikke forstyrrer de produktive aldersklasser i deres jagt efter statussymboler. Hvem var det så, der fremsatte disse krav?

Det var folk i tjenestemandsstillingen og kvindesamfundsmændene af den slags, der betragter hjemmegående husmødre som uønskede individer. Danmark er et yndigt land.

I Østtug (hvor arbejdsledsundersøttelsen er på 45 schilling pr. dag = d. kr. 13,50), bor mange famillier i huse, som vi ville misunde dem. Manden arbejder, når der er arbejde, bygger når han får sin undstøttelse, og konen driver sommerpensionat. medens bestemoder tager sig af de mindste – og hele familien er tilfreds. Jeg véd det, for jeg har spurgt. I Danmark har vi fuld beskættigelse. Mand og kone tjener begge gode lønninger. Bestemoder er af

vejen på et alderdomshjem og børnene i børnehaver eller fritidshjem – og familien er utilfreds.

Jeg véd det, for vi hører dem alle brokke sig i den verdensberømte danske vel-færdsstat. Ifølge „Statistisk Årbog“ stiger den danske produktion mere end den østtugiske. Vores gæld stiger også mere, og vores effektive rente er ca. 4 pct. højere. Mange danske tager sig råd til at holde ferie i Østtug, og få østtugere har råd til at tage til Danmark, – men så vidt jeg kan skøne er østtugerne de mest tilfredse.

Borgmesteren i Bamberg (5000 indbyggere) hævdede 24.000.– Schilling i borgmestergage eller ca. 6.960.– d. kr. Borgmesteren i en dansk kommune hæver ca. 235.000 Schilling.

I rådhuset i Bamberg havde man lejelndtaget fra bank, posthus og plads til Verkehrsbüro, fordi kommunen har sin hovedindtægt gennem ejendoms-katter. I rådhuset i en tilsvarende dansk kommune har man plasmangel, fordi kommunen har sin hovedindtægt ved sammen med staten at snage i folks private sager.

På en lang række omgæder ville jeg ikke bytte danske forhold med østtugiske – men hvor ville jeg ønske, at danske øjne kunne vise glæde over nutiden og tro på fremtiden, som vi nærede det hos de østtugere, vi så i hårdt arbejde og i fest.

Måske ville lidt færre tilskud, lidt større erhverv-frihed – og muligheden for at bygge et hjem op efterhånden, som man fik råd til at købe materialerne – være nogle af midlerne til større livsglæde i vort land.

Danmark er et yndigt land og et rigt land, men hvortor er så mange danske fuldt optaget af at skaffe sig indtægter fra medborgernes produktion, når det dog ser ud til, at glæden er størst, når man selv skaber.

Svend Gerhauge.

Th. Westergaard

Fogmand
Borgvold 21, Viby J.
Telf. (061) 41214

Kr. Hedebrandt

Revisor
Petersborgvej 29, Tlf. (08) 12 31 12
9000 Aalborg

OTTO JENSEN

Tømrermester
Søgaardsvvej 23
Telf. Gentofte 5043

GUNNAR SØRENSEN

ALT I EL
Bispensgade 39 – Hjørring
Telf. 429

Trækontoret

Rådhuspladsen 45 – København V
14 71 32

Møbelværreningen »HYGGEBO«

Spjællandsgade 52-54, Aalborg
Telf. 06 12 99 1/6

VOR MENING

OM ANDRES MENING...

Partierne og Fællesmarkedet

Erhvervenes Oplysningsråd skriver om den danske politiske stillingtagen til landets eventuelle optagelse i Fællesmarkedet:

I dagens situation må det betegnes som overordentlig heldigt, at vi har en regering med støtte af politiske partier, i hvis tilslutning til Danmarks optagelsesansøgning til Fællesmarkedet der ikke kan spores vaklen.

Flere af de yngre socialdemokratiske folketingsmænd har for nylig fremsat besynderlige udtalelser med kritik af markedsministeren, og nu har det tidligere udlændingspartis ungdomsafdeling udsendt en resolution, hvori det hedder:

„Som socialister må vi tage afstand fra medlemskab af EEC, der er dannet på kapitalistisk grundlag og tjener videreudviklingen af det kapitalistiske system.“

I resolutionen opfordres Socialdemokratiet til at kræve folkestemning om Danmarks indtræden i EEC, og den socialdemokratiske folketingsgruppe opfordres til at gøre klart, at den ikke vil tilslutte sig, at der bliver 5/6 flertal i Folketinget for dansk EEC medlemskab.

Tidligere statsminister J. O. Krags reaktion på denne resolution er mildest talt uden. Ganske vist tager han afstand fra folkeafstemning, idet han mener, at grundlovens krav om 5/6 majoritet i Folketinget er tilstrækkeligt, men hans medvirken til tilvejebringelsen af denne majoritet synes at afhænge af det ene og det andet, og til den socialdemokratiske ungdoms karakteristiske af Fællesmarkedet giver han ikke kommentar.

Hvis vi havde fortsat med den tidligere regering, kunne man med ret i Bruxelles have sat spørgsmålstegn ved alvoren bag Danmarks ansøgning.

E. O. skønker det øjensynligt ikke mange tanker eller tillægget det vægt, at befolkningen jo kunne være modstandere af indlem-

melsen i Fællesmarkedet, og i modsætning til E. O. forekommer det os ærligt talt et lyspunkt, at man i D. s. U. åbenbart er ved at få øjnene op for de farer, der er nært forbundet med en dansk optagelse i EEC. Jens Otto Krag's valne holdning kan der være adskillige forklaringer på. Helst så vi naturligvis, at Krag simpelthen ved nærmere eftertanke havde fået et nyt standpunkt, men de der er naturligvis muligt, at den mindre positive holdning til Fællesmarkedet fra socialdemokratistisk side simpelthen skyldes et

ønske om at gøre VKR-regeringen livet surt, evt. på baggrund af en fornemmelse af, at befolkningen ikke er særlig interesseret.

Det er for så vidt ganske interessant at forestille sig, hvordan dansk politisk stillingtagen ville have været, hvis J. O. Krag havde siddet i statsministerstolen nu og VKR havde været i opposition – ville de to blokke da også have byttet standpunkter på dette område, altså af taktiske grunde? Hvis det lidet, der er tilbage af respekt for dansk politik skal have ve en chance for at bestå, må man håbe, at der ligger andre tankegange bag partiernes stillingtagen til Fællesmarkedet.

Gamle Regnskaber

nogle instruktører, som i givet fald kan vise vort eget søværn, hvordan den slags opgaver gribes an.

- Mon egentlig ikke Søværnet kunne klare den opgave uden instruktion fra Vesttyskland – og „Jyllands-Posten“ synes ganske at overse, at når de tyske efterladenskaber befinder sig lige netop på dette sted, så skyldes det, at tyskerne fik ordre af danske og engelske myndigheder til at sænke ammunitionen i „Koraldybet“. Hvis bladet skulle tvivle herom, kan man jo læse samme nr. af bladet på side 3, spalte 3 – der står det sort på hvidt. Vi er lidt skuffet over, at „Jyllands-Posten“ ganske har afskrevet den tyske krigsgæld til Danmark og synes ærlig talt, at en sprængstofkommando, et skib og nogle instruktører er et dårligt bytte for 10 milliarder kroner, rent bortset fra, at tyske sprængstofkommandoer faktisk i årenes løb har hentet kolossale mængder ammunition i danske farvande.

JYLLANDS-POSTEN konstaterer i en ledende artikel, at ansvar for fjernelsen, henholdsvis uskadeliggørelsen af sprængstof-erne på bunden af „Koraldybet“ ikke kan ligge hos et tilfældigt elektricitetsværk, men hører naturligt hjemme hos Søværnet og dets sagkyndige i den slags sager, men – hedder det:

Noget andet er, at den vesttyske forbundsrepublik skulle benytte lejligheden til at komme søværnet til undsætning.

Jævne mennesker i Danmark har svært ved at forstå, at de velstillede tyskere stadig ikke har gjort mine til at betale af på deres krigsgæld til os. Nu kommer pengene nok aldrig, men tyskerne kunne i det mindste engang imellem vise lidt god vilje og – som her – tilbyde assistance til at udslette nogle af krigens spor, hvilket ville gøre dem populære her i landet og måske i tilgift få os til at affinde os med, at Hitlers regninger stadig ikke er betalte.

Ideen videregives hermed til de vesttyske myndigheder. Det drejer sig bare om en sprængstofkommando, et skib og

drtallet altid har ret, medens flertallet kun har magten, men katolikker i Norden og protestanter i Syden må slås for deres tro, medens protestanter i Norden og katolikker i Syden bare er det – de er med et helt moderne udtryk in.

Mange har gennem tiderne prøvet at gøre sig til Europas herre. – Det lykkedes ikke for Romerriget, Karl den Store, Napoleon den første eller Hitler. De ville alle et samlet Europa – et NEUROPA – ad magtens vej. På den ne baggrund er det berettiget at spørge, om den nuværende europæiske situation lægger op til et mere holdbart Europa. Jeg er af den opfattelse, at svaret på dette spørgsmål i høj grad vil afhænge af, om magten eller retten bliver sat i højsædet.

I H. C. Andersens smukke sang: I Danmark er jeg født, der har jeg hjemme, der har jeg rod, derfra min verden går, finder man også følgende strofer:

Engang du herre var i hele Norden, bed over England, – nu du kaldes svag.

Man tør nok antyde, at Danmarks stilling siden vikingetiden er blevet ændret – og det forekommer helt ude af takt med den faktiske udvikling, at man på ledende hold har talt om en nordisk toldunion og endog mente at kunne gennemføre denne sideløbende med en dansk indtræden i Fællesmarkedet.

Kampen har stået mellem en europæisk forbundsstat og et europæisk statsforbund, hvor det enkelte land i en vis udstreknin bevarede dele af sin suverænit. Da alle stater imidlertid ikke er lige store, har den tanke været fremsat, at de største stater skulle deles op i regionalstater, således at alternativet til en europæisk forbundsstat skulle være et forbund af regionalstater.

Debat:

LIGE RET TIL JORDEN

I debatten om grundskyld har man hele tiden kredset om 2 ting: – hvilken metode man skal anvende, og hvad de indkomne beløb skal anvendes til, – og derved fået diskussion om, hvilke skatter der skal afvikles først.

Hvad om vi i stedet beskæftigede os med selve formålet med grundskyld og til en begyndelse slog fast, at formålet er IKKE skatteafvikling; det er kun en bivirkning. Det er endvidere misbrug af selve ideen, når man vil bruge grundskylden i en krisesituation, som er skabt af det nuværende system, – det har man skatterne til.

Det egentlige formål med grundskyld er dette ene at sikre hele befolkningens LIGE RET til jordværdierne, alt andet er folkevirkning. Det er godt, hvis dis-

se følger virkninger er til fordel for de fleste og til skade for få eller ingen, men forekommer der uheldige følger virkninger, specielt i en overgangstid, så må ulemperne for de ramte kompenseres under en eller anden form.

Med ovenstående formulering af formålet bliver det egentlige problem, der skal løses, en fordelingsopgave, idet nogle få besiddere mere jordværdi end gennemsnittet pr. indbygger, og dermed de mange for lidt. Der er derfor god grund til at tage Gisseles ofte gentagne formulering: „Grundskyld er ikke noget, man skal betale, men noget man skal have“, alvorligt. Men da pengene skal komme et sted fra, må nogle jo betale – det må så blive dem, der har for meget.

Blandt dem, som skulle have

Fra „Det daglige Brød“:

Menneskene er ikke skabt ens. Hvis du og jeg hver har sit stykke jord, af samme størrelse, af samme godhed og samme beliggenhed, kan vi godt være forskellige af karakter og vaner.

Du er dygtig, tidligt oppe om morgenen, og arbejdet synger under dine hænder til langt ud på aftenen. Jeg er mere doven, ligger og smuer til langt op ad formiddagen og går og klatter over mine ting. Om aftenen sidder jeg på kroen og spiller kort.

Du er i stand til at frembringe tre brød hver dag. Jeg kan kun frembringe ét brød om dagen, nok til at jeg kan opretholde livet. Vi har ikke lige kår, selv om vi har lige vilkår.

Den dygtige tager ikke noget fra den udygtige. Men jeg skuler over vejen til min rige nabo med misundelse i mit hjerte, og venlige politikere får ondt af mig. De erklærer, at menneskene ikke har skabt sig selv, nogle er mere med rige evner, andre er mere svagt begavede. Dette er rigtigt, men de drager deraf den slutning, at man skal udligne, så vi alle får lige kår, og det er ikke rigtigt.

Hvis du frembringer tre brød om dagen, og jeg kun ét, så er det dog fire brød tilsammen. Udligner vi gennem skatter og til-

skud, bliver det to brød til hver. Dette er lighed i kår, men ikke lighed i ret, fordi ligheden er opnået ved at tage fra dig og give til mig.

Resultatet er ikke praktisk. – Jeg er vant til at leve af ét brød om dagen, og kan jeg nu gøre regning på at få ét af dine, siger jeg til mig selv: Hvorfor skal jeg egentlig stå op i morgen? Den næste dag producerer jeg intet som helst.

Og du siger ærgerligt: Her går jeg og slider og slæber fra morgen til aften. Jeg tager under skudet, hvis det går galt, men staten tager overskudet, hvis det går godt. Den næste dag ned sætter du produktionen til to brød.

Resultat: I går producerede vi tilsammen fire brød. I morgen producerer vi tilsammen to brød. Samfundet er blevet fattigere og folket ringere stillet. Vi ser det i alle lande, indenfor enhver branche, på enhver arbejdsplads.

Hvis vi nu lagde lige stor afgift på din og min jord, fordi de er lige værdifulde, ville jeg være nødt til at passe mine ting eller lade en dygtigere komme til. Resultat: I morgen producerer vi seks brød tilsammen. Samfundet bliver rigere.

Den europæiske Udfordring

Af Ole Flygaard

Man kan være modstander af det samfund, hvori man lever. – Man kan være tilhænger af en anden samfundsorden, men man kan ikke melde sig ud af det pågældende samfund, medmindre man forlader det land, som man er født og opvokset i.

På samme måde er det med Danmark i dag. Danmark ligger i Europa og må som følge deraf tage stilling til den europæiske problematik.

En undersøgelse af befolkningens stilling til en europæisk løsning har vist, at godt halvdelen af befolkningen går ind for en europæisk løsning, godt 10 pct. er imod, medens 30 pct. ikke har taget stilling til spørgsmålet. Med de engelske valg in mente skal man være lidt forsigtig med at slutte for meget ud af en sådan undersøgelse. Meget afhænger af, hvorledes spørgsmålene er blevet stillet, og hvorledes de er blevet opfattet. Den europæiske løsning er alt andet end et entydigt begreb. Nu vil jeg ikke sige, at min-

Den europæiske samling er en europæisk udfordring. Igennem århundreder har filosoffer af politisk observans i ønskedrømme forestillet sig en europæisk samling, men først den anden verdenskrigs afslutning åbnede på ny øjnene for mange – blandt andet ved et erklæret mål om, at det måtte forhindres, at Tyskland og Frankrig inden for et århundrede reg i totterne på hinanden for 4. gang. Udviklingen på snart sagt alle områder: det industrielle, de handelspolitiske, det militærtekniske o. s. v. pegede klart på samarbejds nødvendighed.

Man startede med kul- og stålunionen, men det blev snart klart, at enten måtte samarbejdet udvikles til principielt at omfatte alt, eller også måtte det etablerede samarbejde smuldre væk, hvis man mente at skulle være nødt til at begrænse samarbejdet til en mindre del af det producerende samfund.

England med flere stater kunne ikke acceptere ROM-traktaten ubetinget, og derfor fik vi EFTA-traktaten – ment som en overgangs-løsning. EFTA-traktaten var i realiteten kun en handelsaftale, men som sådan dog meget omfattende. Skeptikere af EFTA har nødtvungent måttet erkende dens succes. Der var straks nogle, som gav udtryk for, at Danmark uden videre – også uden England – skulle

have invaderet Fællesmarkedet. – Men tror man da for alvor, at Danmarks stilling var blevet problemløs, hvis Danmark var gået i Fællesmarkedet uden England? – Fra første færd måtte det nemlig være helt klart, at Danmark ud fra et handelspolitisk synspunkt måtte anse det for en ideel løsning, om vore største aftagerlande kom med i samme markedsfællesskab. Dertil kom så, at det også måtte indgå i overvejelserne, hvorledes man fremover bedømte spredningen især af industrieksporten på de enkelte aftagerlande. Det tilføjtes, at den markedsandel, som England og Tyskland i dag har, er langt mindre end i mellemkrigstiden.

Danmark er nu gået ind i en aførende forhandlingsrunde om optagelse i Fællesmarkedet, men vi er ikke optaget endnu. Markedsministeren er villig til at acceptere alt, medens England stiller forslag om ændringer af ROM-traktaten – i hvert fald Fællesmarkedets politik, før det kan indgå på optagelse.

Lad os derfor på det foreliggende grundlag prøve på at foretage en vurdering af, hvad Danmark bør gå ind for ved sin optagelse i Fællesmarkedet og dermed støtte det England, som vi i kulturel henseende har så meget til fælles med.

til grundskyld, vil der være et, som betaler skat til be-else af offentlige udgifter, - som tjener så lidt, at de ingen betaler, og altså ikke anses til være i stand til at deltage i gruppes betaling. For den gruppe vil det være dop-administration først at betale afskylden ind og derefter kræ- til tilbage igen som skat. (Det s i dag over for pensionis-1). For den anden gruppe er rimeligt at opretholde en be-ade dem, der tjener mindre denne grænse, klare sig, som edst kan.

et må være muligt at kombi- de to ting: Alles lige ret til tjenerne og skattesystemets nering af betaling af udgif-fter evne. Vi er alle direkte indtækte registreret i kilde-nytteløst, og følgende reg-ime løse problemet:

Den samlede ansatte grund- skyld pr. år deles med betrok- angestillet, og beløbet, der fremkommer, fratrækkes for-ode inden skatten trækkes. Årligt indsendes trækortet

Arbejdsprogram og Jordlovsafsnit

„Vejan Frem“ af 13.-6. d. å. K. R. Kristensen skrevet rituel om ovennævnte emne et få tanker frem herom. Det gælder mig at læse artiklen, eg altid har ment, at vi bør et forslag om overgang til grundskyld - et forslag, der ikke i detaljer, så dog i ret udstrækning angiver de ret- indfør, vi vil gå frem efter- det skal med i arbejdspro- met, eller om det skal ud- som en særskilt pjæce af- ger vel af, hvor omfattende skal være - hvor meget man å i detaljer.

er tales om en skelnen mel- „gamle grundværdi“ og den over opståede grundværdi - grundværdi“. Af den gamle grundværdi, Af den gamle grundværdi, hvilket også er fo- i gradvis, hvilket også er fo- et af flere af medlemmerne som store grundskyldskomis- som afgav betænkning i be- løsen af halvtederne. Af fremover opstående grund-

ris man vil en liberal politi- man kan acceptere en told- n, der fortløbende nedsatte toldsatser. Hvis Fællesmarke- ikke vil indgå på en forsat rapning af sine toldsatser, så der siges nej til Danmarks reden i Fællesmarkedet. Ved ras toldpolitik vil vi føre en ukælespolitik, der ikke kan s betordrende på tred og for- elighed - bare i Europa.

er langt fra en europæisk sskskabstøelse, når vi kan ved- en antitysk lov om, at per- r og selskaber, der ikke har stied eller bor i Danmark, kun justitsministeriets samtykke erhverve dansk jord. En så- lov holder næppe og bør ikke e i et europæisk fællesskab, et hvilke juridiske finesser og stindigheder der kan anvendes dansk side.

er vi ser Fællesmarkedets sti- se selvforvaltningsgrad i. s. v. r landbrugsvarer, er det urea- ik at basere en stillingslæg- en forventet stigende land- seksport ved dansk indræden allemarkeder. Når vi ser de store problemer med over- slægt i Fællesmarkedet - ret vil alene for overskuds- nes vedkommende komme til at en del af importen af råstoffer i 1970 - er der så nogen, som

fra de personer, der har tjent så lidt, at de ingen skat har betalt, og differencen fra det, de har tjent, op til skatte- grænsen udbetales, dog max- deres andel af grundskylden. 2. Grundtjeneres fradragstret tjenernes. 3. Ingen undtagelser fra beta- ling af grundskyld, - hvis del er nødvendigt med understøt- telse eller tilskud, må dette begrundes i de sociale eller andre love og opføres som ud- gift her. 4. Mellem de 4-årige vurderin- ger foretages administrativt reguleringer i forhold til prisudvikling og andre rele- vante oplysninger om stig- ning og fald i jordværdierne.

Det ovenfor anførte ændrer in- tet i arbejdsprogramets fore- sålede metode til fremskaffelse af Grundskyldsbetøbet, men uddyber og giver anvendelsen en drøftin- idet der kort og godt står, at be- løbet skal anvendes til generel skattensættelse og indet om min fremkommer, fratrækkes for- ring af alles lige ret til jorden. Alf Petersen.

værdi svares straks den fulde jordrente, alt efterhånden som værdierne opstå. Det gælder nu om at få disse to ting forenet på en måde, der både vil være let at administrere og let for væl- gerne at forstå. Jeg foreslår der- for følgende retningslinjer:

Der pålægges skødelhave- straks at svare 8 pct. jordrente af grundværdien i dag - altså 8 pct. af den „gamle grundværdi“, men der refunderes:

1. år 19/20 af det opkræv. beløb 2. år 18/20 af det opkræv. beløb 3. år 17/20 af det opkræv. beløb o. s. v.

19. år 1/20 af det opkræv. beløb 20. år 0/20 af det opkræv. beløb Der betales nu fuld jordrente af den „gamle“ grundværdi. Den „nye“ grundværdi inddrages efterhånden som den opstår. De 8 % p. a. er baseret på den aktuelle rente. Jord, der skifter anvendelse, bør selvfølgelig omvurdes i forbin- delse hermed. Al anden jord bør

tror, at det bliver bedre i løbet af 1970'erne, hvis den samme po-

Ole Flyvgaard.

litik fortsætter? Ud fra et eksport- massigt synspunkt må vi konsta- tere, at landbrugsseksporten udgør en svindende procent-del. Folk spiser ikke mere, hvis de i for- vejen er mætte. Og landbrugs særlige valutaskabende evne for- svinder, når vi tager hensyn til, at en del af importen af råstoffer til industrien havner hos landbru-

EKSEMPEL:	
Grundværdi i dag: 100.000 kr. - om 3 år: 150.000 kr. - om 20 år: 500.000 kr.	
1. år svares i jordrente: 8 % af 100.000 kr.	8.000 kr.
→ refusion: 19/20 af 8.000 kr.	7.600 kr.
netto at indbetale	400 kr.
2. år svares i jordrente: 8 % af 100.000 kr.	8.000 kr.
→ refusion 18/20 af 8.000 kr.	7.200 kr.
netto at indbetale	800 kr.
3. år svares i jordrente: 8 % af 150.000 kr.	12.000 kr.
→ refusion: 17/20 af 8.000 kr.	6.800 kr.
netto at indbetale	5.200 kr.
20. år svares i jordrente: 8 % af 500.000 kr.	40.000 kr.
→ refusion: 0.	

sikkert vurderes hvert år eller hvert andet år.

Efter ovenstående retningslinjer vil fuld grundskyld være en re- llet om 20 år, men hvad gør vi, når en ejendom skifter ejer?

Problemet vil kunne klares ved, at den nye ejer forpligter sig til at svare 8 % jordrente af jord- værdien på overtagelsesstidspunk- tet - uden ret til refusion. - Det vil selvfølgelig betyde mindre til sælgeren, og for at opveje hans tab må der til ham udstedes en statsobligation, hvis størrelse og amortisation afpasses efter den jordenterrefusion, sælgeren har indtjult refusionsordningen opfører i de gode fra salgsstidspunktet og indtil refusionsordningen begynder (år 20 efter reformens begyndel- se). Midlertid til denne transak- tion kommer jo ind derved, at den nye ejer straks betaler den fulde jordrente af hele grundvær- dien - uden ret til refusion.

Kr. Kristensen er inde på et meget vigtigt punkt: UDVIK- LINGSOMRÅDERNE. Her er der ingen tvivl om, at du skal stå fast på dit standpunkt om, at der skal kunne eksproprieres mod er- ståtning i forhold til hidtidig an- vendelse + mindre ulenpeersat- ning. Der er simpelthen ikke an- det at gøre, hvis vi effektivt vil løse jordspørgsmålet nu. Jeg vil i denne forbindelse pege på, at den nye lov om zoneinddeling på- lægger kommunerne at være i besiddelse af tilstrækkelige area- ler til byggermodning. En tilføje- sel her, om at kommunerne har ret til at ekspropriere disse area-

Og endelig må det understreges, at dansk landbrugs berettigede krav om ligestilling på det euro- pæiske stormarked må efterfølges af en tilsvarende frihed for andre landes landbrugsvarer på det dan- ske marked.

Når man sammenholder Fælles- markedets krav om fri bevægelig- hed for arbejdskraften med de problemer, som fremmedarbejde- ne har skabt, har vi igen et eks- empel på manglende fællesskabs- følelse. Så er der ikke meget til- bage af frihed, lighed og broder- skab. Bedre bliver det ikke, når grundtjener ud fra en forløjet vic- toriansk tankegang ikke vil vide af jugoslaviske kvinder, som kan bringe danske mænd ud på et mo- ralisk skraplan og bringe danske piger på grædens rand. Jo, det be- tyder sandelig noget, hvad spro- g man taler, hvilken hudfarve man har, hvilken tro man har o. s. v.

Også på erhvervsfrihedens om- råde kræver Fællesmarkedet, at enhver forskelsbehandling skal bortfalde. Vi får adgang til andre lande - og andre lande får adgang til Danmark - det er pulsen for at leve i et fællesskab. Men er vor indstilling bedre her, end hvad an- går spørgsmålet om arbejdskraft- tan?

I et udvidet Fællesmarked vil finansieringsproblemerne automa-

ler vil formentlig være tilstræk- kelig. Ligesom Ejnar Pedersen mener jeg, at jordrenten skal være ikke-fradragsberettiget. Den skal virke fuldt ud og lige på enhver. S. V. Sørensen og Leifmann peger på et pro- blem: Spørgsmålet om pensionis-

I anledning af Kr. Kristensens artikel om jordlovsafsnittet i arbejdsprogrammet

Jordlovsafsnittet i arbejdspro- grammet ønskes behandlet med hensyntagen til følgende bemærk- ninger:

GØR DANMARKS JORD TIL DANSK FOLKEDEL.

1) Alle nationens borgere har lige ret til grundskylden, som derfor skal indruges og bru- ges til løsnung af fællesopga- ver.

2) Borgernes ejendomsret til lønnen for deres arbejde bør forøges ved hjælp af skatte- nedsatelser.

3) Grundskyldens provenu skal i første omgang befordre en hævelse af den skattefri bund- grænse til eksistensminimum, som også må omfatte husleje. Eksistensminimum beregnet pr. person bør være skattefrit snarest.

4) Fuld grundskyld skal indfø- res gradvis, ved lov. Stats- grundskyld skal genindføres.

tisk blive mindre, fordi den til nå- dighed stående kapital får større bevægelssfrihed - d. v. s. vi får bevøring med det central-europæ- ske pengemarked. Er vi parate og villige til at acceptere dette? Og Vi har henblik på med kapitalmar- kedet er hele pengepolitikken. Vi vil ikke længere være i stand til at føre en selvstændig rentepolitik.

Og går vi til kreditpolitikken, mel- der det samme spørgsmål sig au- tomatisk. Når vi i dag ser Na- tionalbanken binde bankers og sparekassers indlånstegnug og tilsvarende begrænse udlånene, bli- ver det også et område, hvor vi må give afkald på vor nationale selvstændighed. Alt dette er i bed- betal opfattelse, men vil vi accep- tere dette?

Hvis valutakurserne ikke giver udtryk for det reale værdiforhold valutæerne imellem, bliver ulige- vægten på betalingsbalancen af et sådant omfang, at økonomisk-po- litiske indgreb bliver en uomgæn- gelig nødvendighed, men ændres valutakurserne ikke, bliver ind- grebene kun et slag i luften - og nye indgreb bliver nødvendige. Det er Fællesmarkedets politik at ska- be en fælles valuta og derved af- gørende bidrage til en løsning af de valutariske problemer i Europa. Er vi villige til at gå så langt?

stjerne og den fulde jordrentesva- relse. Ved en gradvis overgang vil problemet ikke være så stort i begyndelsen. De gamle, der bor til leje, vil jo også komme til at mærke det. Jeg tror, vi bør erin- dre os, at de gamle betaler sam- me pris for de varer, de køber i butikkerne, som vi andre gør, og vi finder egentlig, at det er helt i orden. Kan de ikke klare det, må vi forhøje pensionerne. Rent principielt mener jeg, jordrente- svarelsen må være den samme for alle - ligesom en ydelse til en kreditforening. Mener man at måtte lave undtagelser, må det laves på en sådan måde, at fri- tagelse for at svare jordrente kommer til at hvile på ejendoms- fætlige, en gældsbryde, der for- fælder til indtræise ved ejendoms- mens salg eller ved nuværende ejers død.

Nakskov, den 26. juli 1970.

Hakon Sand.

Grundskyld skal være fra- dragsberettiget.

5. Staten skal sørge for natu- rkulning og vurdering af al jord. - Grundvurderingerne skal være årlige. Bygnings- skatterne skal afvikles årligt. 6) Pensionister skal have ad- gang til at søge om fritagelse for grundskyld, såfremt grundskyldsbetaling bliver for stor en belastning for netop dem.

7) Socialt vanskeligt stillede skal boligsikres individuelt. 8) Almenvellet skal kunne be- rettigg til ekspropriation - imod erstatning - efter gen- etableringsprincip.

9) Fuld grundskyld er markeds- renten af den vurderede grundværdi, med fradrag for forbedringer, - uden hensyn- tagen til den byrde, som grundskylden udgør. - 10) 5 % „markedsrente“. - Mar- kedsrenten må ikke være

(Fortsattes side 6)

Også på det finanspolitiske om- råde vil der finde en vis tilpasning sted. Ikke-tilstedeværelsen af in- dre toldsatser vil i høj grad til- skynde til en fælles indtækte beskattning. Vi vil acceptere det? Vi har henblik på et finanspoli- tisk problem - beløget af, at mange virksomheder virker i en kommune, men har domicil i en anden kommune. I et udvidet Fællesmarked vil vi få et tilsva- rende problem - nemlig: Virksom- heder, der arbejder i et land, men har domicil i et andet land. Dette problem kan løses på samme må- de som det kommunale - d. v. s. gennem en effektiv grundskyld- lovgivning.

Det foran anførte er ikke ud- tryk for nogen udtømmende op- blesstilling; den europæiske ud- fordring, men der er blevet peget på centrale problemer i denne pro- blemsstilling. Forfar vi at med- virke til en europæisk løsning på et liberalt grundlag, hvor folke- nes selvbestemmelsesret og natio- nalstaternes suverænitæt går op i en højere enhed, er der grund- læg for med Grundtvig at sige, at få har for meget og færre for lidt - at skulle have sagt. Men - et forenet Europa er kun et skridt på vejen til en ny og bedre verden.

Ole Flyvgaard.

Sommerstævneprogram

TORSDAG den 30. juli:

Kl. 18,00 Middag.
Kl. 20,00 »Grønland i dag og i morgen«. Højskolelærer Mads Lidsgaard.
Kl. 21,00 Kaffe.

FREDAG den 31. juli:

Kl. 8,00 Morgenmad.
Kl. 9,30 ØKONOMISK SANERING - Realkredit - Bolig - Grundskyld. - Oplæg til intern diskussion v. Ole Flygaard, Kr. Kristensen og Kai Harbøll.
Kl. 12,00 Middag.
Kl. 13,00 Bustur til Stenbjerg ved Vesterhavet, derefter ad den nye kystvej til Hanstholm, en lille smuttur til Vorupør, hvor vi skal se, hvordan fiskerne har det deres både på land. Kaffe på Hanstholm Hotel. Efter kaffen kører vi til Østerild, derefter ned til Hovsør og langs med Limfjorden til Thisted.

Kl. 18,00 Aftensmad.
Kl. 20,00 Møde.
Kl. 21,00 Kaffe - derefter diskussion.

LØRDAG den 1. august:

Kl. 8,00 Morgenmad.
Kl. 10,00 Foredrag og diskussion: Kommunikationsproblemer i det moderne samfund.
Kl. 12,00 Middag.
Kl. 14,00 »Væksten i de offentlige udgifter«. Kontorchef i Finansministeriet Hans Bosrup.
Kl. 15,00 Eftermiddagskaffe - derefter fortsat diskussion.
Kl. 18,00 Middag.
Kl. 19,30 Oplæsning på jysk. Redaktør C. Brunsgaard, Thisted.
Kl. 20,30 Aftenskaffe.
Kl. 21,00 Dans til Folmer Bjerregaards 2-mands orkester. - Underholdning.

SØNDAG den 2. august:

Kl. 8,30 Morgenmad.
Kl. 10,00 Landbrugets problemer i dag. Gårdejer Jens Kirk.
Kl. 12,00 Middag.
Kl. 14,00 Offentligt møde v. landsformanden Ib Christensen.
Kl. 15,30 Eftermiddagskaffe.
Herefter afslutning.

Dansen om inflationskalven

Derom skriver skotejshandler 3. juli, Schultz, Frederiksborg, Jyllandsposten:

Siden Thorvald Kristensens ministertid har man forsøgt at standse inflationen og rette den ugunstige handelsbalance ved at begrænse købeevnen med skattebuer og moms, uden at det har hjulpet, og hvor nu sidst nationalbankdirektøren har beklaget, at de mange års arbejde med indkomstoppolitiske problemer ikke har båret frugt. Hvad købeevnen angår, skulle det ellers ikke være nødvendigt med en stramning, eftersom detailomsætningen er gået 10 til 20 pct. ned inden for flere brancher siden nytår på grund af kildeskatten og skatte-restancerne indrivning.

Grunden til den for store im-

port har flere årsager, bl. a. afbetalingshandelen og købeevnen, der pumpes ud via den uproduktive del af embedsstanden (f. eks. told- og skattevæsenet og en stor del af statsadministrationen), og tanken om, at det var arbejderne ved de produktive erhverv, der skulle yde ofre, var absurd. Hovedårsagen til inflationen og den skæve økonomi er den falske kapital - eller som Kr. Damsgaard (V) benævner det „de tomme penge“, hvor der ikke ligger produktion bag -. Den fremkommer f. eks. ved, at et hus med grund, der er anskaffet for 15.000 kr., sælges for 180.000 kr., eller kunne belånes, efterhånden som det steg i vurderingen. Pengene og renterne af pantebrevene, der fremkommer derved, ud over anskaffelsessummen, er falsk købekraft, hvor bejdskraftenes, og derfor viser det sig, at lønforbedringer, som er opnået ved svære forhandlinger, bliver kun til kortvarige goder.

Folk er nødt til at kræve mere i løn, for ellers har de ikke råd til at betale skat. - De fleste har for lidt tilbage, når skatten har taget sit. -

Ejendomsretten til arbejdsindkomsten må tilbagegives borgerne

Ejendomsret og rådighedsret over egen arbejds løn er en grundlæggende og naturlig ret, som ved en enig skattereform må tilgodeses, for at borgerne kan være frie i deres eget land.

Kildeskat og MOMS krænker folks ejendomsret til deres arbejds løn. Man må bruge grundskyldsreform, fordi den ikke er ejendomsretskrænkende.

Der er lykke ved grundskyld, og borgerne trænger til en lykkeligere økonomisk situation.

Rønne, den 26.-7.-1970.

Hansa Juul.

Debat:

I anledning af . . .

(Fortæst fra side 5)

åger, derfor skal renter ikke være fordragsberettigede mere, derimod bør afdrag være skattefrie. Det skal ikke mere kunne betale sig at have gæld, og inflation skal væk. Huslejerreguleringen skal ophæves, og boligmarkedet gøres frit.

Grundskyld er ikke skat på arbejdsfortjeneste, men den er renten af de matrikulerede grunde, vurderet efter beliggenhed, erhvervsmulighed og bonitet.

Denne rente er det rimeligt, at fællesopgaverne får som indtægtskilde. Det er urimeligt, at de danske grunde pantsættes andre steder end til den danske nation selv. - til løsning af nationens fællesopgaver.

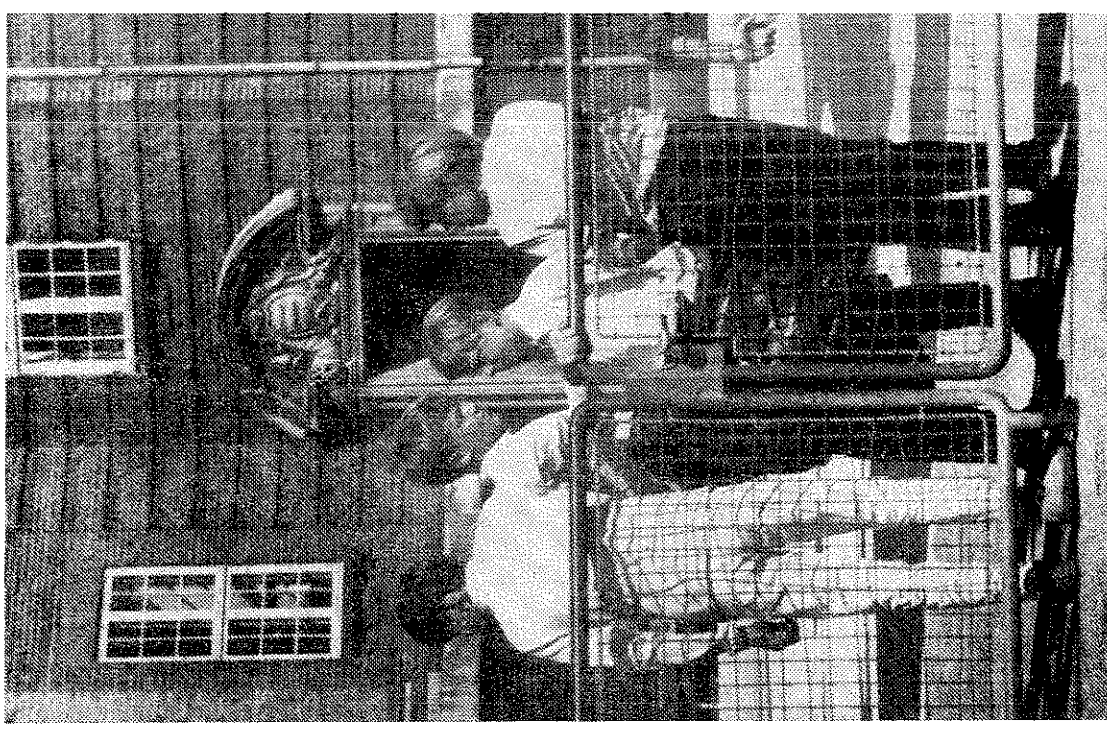
Arbejds- og forbrugsskatter nedsætter borgernes reelle ar-

en stor del er omsat i biler, udlandsrejser og køb af importerede materialer.

Skal inflationen standses og handelsbalancen rettes op, så renten kan sænkes, er det her, man skal sætte ind, enten med pristop for fast ejendom, f. eks. ved at en vis procentdel, som salgs- summen overstiger ejendomsvurderingen, inddrages af staten i en jordfond til en fremtidig jordreform, som bliver nødvendig for at hindre udenlandsk (særlig tysk) kapital i at købe dansk jord, ejendom, men her rører man ved en hellig ko i dansk politik, som lånekapitalen vil sætte alt ind imod. En anden løsning er derfor, at staten via Nationalbanken, eller en samfundsbank, ved enhver omprioritering udløser den del af 1. prioriteten, der svarer til jordværdien, og bortforpagter den på jordrentevilkår - som er praktiseret i Hirtshals - så fremtidig jordspekulation hindres.

Der er ganske vist indført en frivillig begrænsning af lånemulighederne, men det lader ikke til, at den er blevet efterfulgt tilstrækkeligt, eftersom sparekassernes udlån i 1969-70 er steget med 1400 mill. kr., og noget lignende gør sig vel gældende i banker og kreditforeninger og på det grå lånemarked.

En hindring for en politisk løsning af opgaverne er det parlamentariske system, med regering og opposition, hvor alt drejer sig om stemmekøb, og nøddigt tør gå til ondets rod, og derfor burde den forældede regeringsform ændres til en samarbejdsregering med ministre fra de forskellige partier i forhold til stemmetal, så vi nærmere os et folkestyre, som man har det i Schweiz, hvor man aldrig hører om regeringskriser, inflation og ugunstig handelsbalance. Under alle omstændigheder burde Socialdemokratiet - som det største parti - være medansvarlig deltager i regering, og spærreregionen som de gamle partier har forskanset sig bag - fjernet, så nye tanker kan komme frem i dansk politik.

Så nærmer den sig - den første skoledag efter forfien.

Universiteterne fyldes til bristepunktet

Presset på den højere uddannelse fortsætter, og især viser det sig for universiteternes vedkommende - adgangsbeholdningen sætter jo en ubarmhertig grænse på de andre læreanstalter. Københavns Universitet regner med en tilgang i år på ca. 3500 mod sidste års 3200, Aarhus Universitet kommer op på 2150 mod 1725 sidste år, og Odense Universitet immatrikulerer ca. 400 studenter mod ca. 330 sidste år.

Sådanne tal er naturligvis foruroligende, selv om det kan betragtes som givet, at i hvert fald en del af disse tilmeldte studenter kun betragter deres universitetstudium som et „hyttetadsop-

hold“, indtil de kan finde en anden uddannelse på et af seminarierne eller de andre læreanstalter med gangsbegrænsning.

Ifølge oplysninger fra Aarhus Universitet er tallet for politiker og jurer steget stærkt i en tendens, som sikkert vil findes også på de to andre universiteter - og det kan nok give anledning til bange anelser, der netop i disse fakulteter er så stærk stigning i studenter, samtidig med at det offentlige der hidtil har været den største aftager af kandidaterne, begyndt at sætte bom for um-

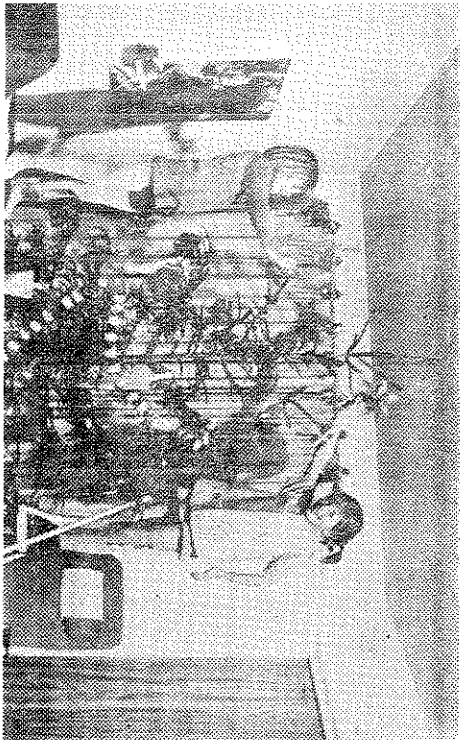
vendige akademikeransættelser et

Kun Kosogas har SIKKERHEDSHA

Det danske Kosogas-system anvendes i dag i mere end 50 lande over hele kloden. Kosogas-flåden - verdens største gastankerflåde - viser det danske flag på alle 7 verdenshave. Der er mange drager til Kosogas-systemets succes. En af dem er, at kun Kosogas har sikkerhedshal!

Kosogas

meest moderne

Det er ikke en dag for tidligt at tænke på julefærvne nu, i god tid før juletrænglen. Den ene af pigerne ned juletræet er Pippi Langstrømpe. Som det vil ses, har hun allerede pyntet sit træ, men det er måske lige tidligt nok. . . .

Breve fra læserne

Er vort parti forfald . . .

Da jeg som ung mand i tyverne intede mig til Retsforbundet, endte jeg mig meget af det nye parti.

I modsætning til de gamle partier, som væsentligt hvilede på ærkekræfter og dette folk i samfundsklasser, fandt jeg i Retsforbundet et program grundet på retfærdighed og som lå uden for klassepolitik, en samfundssolidarisk, udarbejdet af berømte socialøkonomer og videnskabsmænd.

Når detti kommer, at vort parti har påtaget sig så smukt et navn som „Retsforbundet“, synes jeg, at navnet i sig selv måtte

Da jeg som ung mand i tyverne intede mig til Retsforbundet, endte jeg mig meget af det nye parti.

Den geniale løsning . . .

Hr. Ejner Larsen, Colbjørnsensgade, efterlyser en genial løsning på uddannelsesproblemet uden statsstøtte. Ja, det er da så ligetil! Indfør retsstaten ad at afskaffe alle monopol og ærkekræfter, her først og fremmest jordmonopolet, så danske borgere bliver ligeberettigede med jere af deres lands jord, heved skatter *rentendbytnngen*. Når i så nedskærer statens opgaver i de opgaver, der er til alles gavn, kan skatteplynringen ophøre, hvorefter alle ar lige muligheder i starten. At alle alle vil udnytte disse lige muligheder bliver en anden sag. Men selv børn fra baggårde, hvis drenge er skilt, vil få bedre muligheder end under de nuværende forhold, thi for det første er de sikret deres andel i jordværdien, og for det andet skal forældrene selvfulgelig sørge for deres børns underhold – selv om de er skilt, men dette vil også blive langt lettere, når rentendbygningen og skatteplejen er ophørt.

Ja, nu vil hr. Larsen m. fl. nok ryste på hovedet og sige: „Ja, det er godt med dig med dine geniale ideer, men disse tilstande ligger ikke „lige om hjørnet“, så det kan vi ikke vente efter. Det er nu det gælder!“

Ja vist! Men i mit tidligere indlæg har jeg allerede nævnt, at det er den dårligst stillede del af befolkningen, der må betale for

HAVE-CHRYSANTHEMUM

30 stk. planter i nyere og helt nye sorter og skønne farver sendes for 10 kr., portofrit mod bestilling snarest. 20 stk. kr. 7,50.

„GYDENAL“, Holmstrup st.

“HASTRØM

Symaskiner
Østergade 20 – Hillerød
(03) 26 15 78

BØRGE ROESEN

Danske og udenlandske bøger
B. T. CENTRALEN
Byen 2860

Fantasi og virkelighed . . .

KÆRE HR. J. P. SKOU!

Med stor interesse læste jeg Deres artikel i „Vejen Frem“ for 6.-6.-70, og der kræves jo uagtetlig ikke megen „fantasi“ for at blive klar over, at De har den store fordel, at De er meget, meget ung. – Det indbærer forhåbentlig, at De også har en lang og interessant fremtid foran Dem. – En fremtid, som jeg er sikker på, De vil forsøge at bruge på en nyttig måde, når De en gang med tiden får lært

de bedre stillede, og dertil kommer, at statshjælp altid afstedkommer noget helt forkert. Lad os bare tænke på tilskud til landbrugers dyrkning af hestebønner, som der har været nævnt så meget om i foråret. Hvis ikke det lønner sig for landmanden at dyrke denne afgrøde, så kan ikke af den grund slår ind på dette, kan jeg ikke se, det skulle have nogen interesse for hr. Larsen i Colbjørnsensgade at afgive noget af sin arbejdsløn til hjælp dertil – uden løvrigt at få del i bønnerne. Hvad angår statslån til landbruget i sin helhed er det blot tilbagebetaling af en brødel af de penge, man først har rovet fra dette erhverv, det er derfor bedre at standse roveriet.

Hvad angår den såkaldte boligskring, kan jeg ikke se nogen fornuftig mening i, at en landmand med 15-20 tusind i indkomst skal betale en del af huslejen for folk i byen med en indkomst på 40.000 kr. Desuden kan der ikke være tvivl om, at den største gevinst ved boligskringen går i grundlægernes lomme.

Ja, så var der uddannelsesstaten, som hr. Larsen ikke kan fatte, hvorfor jeg går imod, så jeg må hjælpe på fattevennen ved at trække sagen skarpt op. Jeg betragter det nemlig som nutidens største skandale, fordi det betyder en urimelig forkælelse af ungdommen, hvilket mange ikke kan tale, så følgen er ungdomsoprør med demonstrationer og ballade med krav om studententien, med bestemmelsesret og jeg véd ikke hvad.

Jovist er det kedeligt, hvis baggårdsdrængen med de gode evner ikke har midler til den uddannelse, som evnerne betinger, men de, der har evnerne, har nu altid tidligere fundet en udvej – ja, nogle har endog selv tjent til studierne ved forskellige fritidsjob. Det var dem med den rigtige indstilling, nemlig at stille krav til sig selv først.

Med statshjælpen lærer de unge i en meget tidlig alder at stille krav til sine medmennesker. Men desuden har det allerede ført til overproduktion af akademikere.

Og sidst skal nævnes, at det selvfulgelig er en god investering for en ung at uddanne sig til det, evnerne og lysten betinger. Men at det skulle være en god investering for en mand fra Grønbeek at betale for uddannelse af unge mennesker fra Colbjørnsensgade, som han ikke kender, fattig jeg ikke.

Søren Pedersen,
Grønbeek.

at læse og får så meget overblik over situationen, at De begynder at ane sammenhængen mellem de helt små ting og de helt store. – Området er så stort, at ingen hjerne kan kapere mere end en lille bitte smule af det, men lidt har jo også ret. – En „specialist“ er jo som bekendt en, der véd mere og mere om mindre og mindre; det rummer en fætal risiko for vunderingen af helheden. Når vi splitter vor såkaldte virkelighed op i et uend-

ligt antal småstykker og områder, bliver det en håbløs opgave at få et samlet billede ud af det. Vor åndelige uformuenhed tvinger os til at manipulere med „enheder“ af en vis størrelse, hvis vi vil undgå det rene kaos. Vi beregner jo da heller ikke afstanden til de fjerneste galakser i verdensrummet i mikrony. –

Jeg skal rentlig indrømme, at jeg misunder Dem Deres arbejde med mikrobiologi, – det må være anvendelsesmuligheder for uanede mængder af konstruktiv tænkning og fantasi. Blot kedeligt, at jeg ikke kan få en passion med Dem om 50 år, når De „måske“ har opdaget lidt om, hvad det egentlig er. De har stukket næsen i – jeg har heldigvis så megen fantasi, at jeg kan „imaginerer“ mig Deres surprising til den tid.

Min daglige opgave p. l. fra kl. 6 til 15 er kødkontrol af ca. 1700 slagtede grisens sundhedsstand, og jeg er stensikker på, at Deres anskuelser ville ændre sig radikalt, hvis De kunne stå ved siden af mig i bare en enkelt times tid og kigge med i biologiens store bog. Det er meget fjernt fra det, man forstår ved fantasierier – det er desværre den bliv virkelighed og det fatale resultat af den uransagelige menneskelige begærlighed og dumhed.

Det ville muligvis også ryse Dem en smule i Deres sikre grundvold, hvis De kunne se den stak af breve, jeg har liggende fra ægtepar over hele vor lille klode, som er i den kedelige situation, at de ingen børn kan få, skønt de „kloge“ – altså special-

Førings- og kreds-

Meddelelser

Danmarks Retsforbund, Landssekretariatet,
Ved Strønden 8, 1061 København K.
Telf. Mthwva 4641 og 4642.
Kontortid: Mandag-freudag 10-14, lørdag lukket.

Retsdemokratisk Forum

Næste møde afholdes tirsdag den 11. august kl. 18.30 på Hotel Roar, Allgåde 12, Roskilde. Vi får større lokaler og forventer stor tilstrømning. Kristian Kristensen har lovet at kommentere udvalgets forslag om udbetaling af Danmarks fremtidige jordværdistigning til danske statsborgere. Derefter diskussion.

Bent Struup.

KLIP TIL BLADETS KANT

VEJEN FREM

☐ Aarsabonnement 52 kr.
☐ Kvartalsabonnement 16 kr.

Sæt kryds ved det ønskede

Navn

Stilling

Postadr.

Tryksag

Kan nedlægges ufranket i postboks kasse

56

VEJEN FREM

Kroghsgade 1,
2100 København Ø.

lægerne og gynekologerne absolut intet unormalt kan påvises hos dem, hverken anatomisk – fysisk eller patologisk – Alt er tilsvarende i den skønneste orden, ... men BØRN kommer der bare ingen af, kære mikrobiolog. Ingen kæde er som bekendt stærkere end sit svageste led, – kan det så undre Dem, kære hr. Skou, at en skør sjæl som jeg begynder at fundere lidt over det begreb, vi kalder „fødekæden“, i hvilken Deres bakterier er et af de allerførste „led“?

Men, endin (som franskmændene siger) på grund af den 4. dimension – tiden – som vi ikke kan gøre noget ved – er afstanden mellem os jo nok desværre for stor til, at mine signaler kan nå frem til Deres antenne, og nu skinner solen, og det er dejligt søndagsvejr, så jeg vil gå ombord i min lille båd og sejle ud til mine aleruser. – det ville være skønt, om De kunne komme med.

Venlig hilsen
Ager Lindberg.

På given foranledning . .

Indskræpes det atter, at læserbreve IKKE kan forventes optaget i forkortet, hvis de overskrider 350 ord. Det er desværre nødvendigt med en sådan „spærregel“, hvis læserbrevene skal bringes, mens de er aktuelle.

Redaktionen.

Meddelelser, som ønskes optaget i bladet, er velkomne i redaktionen i hænderne på den næstkomende onsdag morgen

Danmarks Retsforbund, Landssekretariatet,

Ved Strønden 8, 1061 København K.
Telf. Mthwva 4641 og 4642.

Kontortid: Mandag-freudag 10-14, lørdag lukket.

NÆSTE NR. af »Vejen Frem«

– nr. 33 – udkommer lørdag den 15. august som fælles-nr. for »Ret og Frihed« og »Vejen Frem«.

ØNSKETÆNKNING eller REALISME?

Det er glædeligt 10.-7. at konstatere Berl. Tids realistiske syn på den ofte fremførte tanke at få bremset inflationen gennem standning af kapløbet mellem priser og lønninger. Kapløbet er jo blot en virkning af, men ikke en årsag til inflationen.

Realismen er bedre end den ønsketænkning, der kom til udtryk i Politikens artikel 8.-3. Pol. opsummerer sine tidligere udtalte ønsker om at få gennemført „den bedste løsning“ og bebrejder samtidig Baunsgaard, at han lader sig nøje med „den næstbedste løsning“.

„Over for ny længdning tvinges regeringen derfor til at anvende, hvad statsminister Baunsgaard i 1968 betegnede som „den næstbedste løsning“ - altså blot nye skatter gærneret med lidt prislove. Inddirekte erkender han, at den bedste løsning - kontrol med avancer og lønninger forudsætter et snævert samarbejde med Socialdemokratiet“.

Pol.s betragtning er altså den, at en borgerlig regering ingen chancer har for at gennemføre lønkontrol. L. O.s modstand vil være for stor. Men det er ønsketænkning at tro, at lønkontrol vil være muligt, selv for Jens Otto Krag.

I modsætning til Pol.s drømmerneverden står Berl. Tids realistisme udtrykt klart i dens artikel på erhvervssiden 10.-7.:

„Erfaringerne fra andre lande tyder på, at der skal en ganske klækkelig arbejdsledethed til for at gøre fagorganisationerne og deres medlemmer så svage, at de neddemper deres voldsomme lønkrav. En ledighed af en sådan størrelsesorden kan og bør de vestlige lande ikke acceptere.“

Mange fremhæver det ønskeværdige i tilbageholdenhed fra arbejdernes og funktionærernes side, især med adresse til L. O., ja,

OBS

OBS

OBS

„Ønsketænkning eller Realisme“ vil i nærmeste fremtid komme som pjøce, udsendt af Vejen Frem. Den vil blive på 8 sider i A-5 format, og prisen bliver så lav som 20 øre pr. stk. ved bestilling af fra 100 op til 1000 ekspl. Bestiller man 1000 eller derover, er prisen 18 øre pr. stk.

- Bestilling bedes indsendt OMGAENDE af hensyn til fastsættelsen af oplagets størrelse til „Vejen Frem“s ekspedition, Kroghgade 1, 2100 Kbh. Ø.

man hører det horrible mand og mand inmellem, at det ikke ville være nogen skade til med lidt arbejdsledethed!

Arbejdskraft er siden 1958 kommet i sælgers marked. En arbejder tager vil selvfølgelig sælge sin tid til den højeste pris, hvad arbejderne må indrette sig efter. Konkurrencen om arbejdskraft er naturligvis ubehagelig for mange arbejdsgivere, som ikke alle, med stigende lønninger, er i stand til at opnå rentabilitet i deres produktion. De kan ikke alle rationalisere sig frem til fortsættelse af virksomheden. Men set fra et produktions synspunkt er det rigtigt, at arbejdskraften fortrinsvis sættes ind dér, hvor den kan give størst udbytte - det giver den højest opnåelige produktion til deling mellem landets borgere.

Slagordet „indkomstpolitik“, som går ud på gennem forhandling at opnå mådehold i lønkrav, har Berl. Tid. derfor ikke megen tillid til - og der findes heller ikke noget erfaringsmateriale, der kunne berettige til en sådan tillid. I erkendelse af, at et højt prisniveau skader den fulde beskæftigelse, har L. O. ved lønforhandlingerne faktisk vist tilbageholdenhed, der resulterede i relativt moderate, overenskomstmæssige løntillæg. Men hvad hjælper det, når presset fra arbejdsgiveres side er så stærkt? Så har vi den længdning, som overstiger de overenskomstmæssigt opnåede resultater.

Nu er det samarbejde, det gælder

I og for sig kunne L. O. godt lukke butikken i øjeblikket. Loven om tilbud og efterspørgsel kan bedre skaffe højere lønninger. Sådan har det været, lige siden vi i 1958 fik næsten fuld beskæftigelse. Arbejdstagerne opnår i realiteten deres fulde, retfærdige andel af produktionsresultatet under den frie konkurrences vilkår lige så længe de er i sælgers marked.

L. O.s vigtigste opgave må derfor være at bevare den fulde beskæftigelse. Jeg tror, vi i dag har så moderne og realistisk indstillinger, at de forledede fagforeningsfolk, at de står dette og også efterhånden vil vise mod til at gå ind for et langt mere positivt samarbejde med virksomhederne - vil støtte virksomhederne i, at arbejdskraften anvendes bedst muligt og vil forstå nødvendigheden af betydelige driftsmæssige overskud til finansiering af udvidelser og tekniske forbedringer. Derved gøres virksomhederne mere konkurrencedygtige over for udlandet.

Det er stigende produktion og fortjeneste, der skal give den stigende realen. Det er håbløst forældet og til skade for arbejderne selv at føre arbejdstkamp. Skyldet bør rettes mod deres væreste fjende, inflationen.

Der er derfor ikke brug for at kalde på Jens Otto Krag til at holde arbejdstagerernes lønkrav i ave. Direktør J. Kaasstrup Olsen foreslog i Politiken 7.-7. en samlingsregering til løsning af problemerne, med J. O. K. som statsminister. Men er det ikke netop for inflationen, betalingsbalanceunderskuddet og den høje rente?

Det var ham, der fik loven om grundtjeningskyld ophævet med fuld virkning fra 1964, således at inflationen det første år efter (1965) nåede op på 8,6 pct. Det var ham, der ved uden grund at devaluere i 1967 skabte den fortsatte mistillid til den danske krona - en medvirkende årsag til vor dårlige betalingsbalance.

At kalde J. O. K. til roret igen vil accelerere mistilliden til kronen. Kan en mand én gang uden saglig grund nedskrive kronen, kan han gøre det igen.

Den høje rente, den 3. misere, er først og fremmest skabt af inflation og den kreditstramning, som betalingsbalanceunderskuddet har foranlediget.

Politikerne mængler retningslinier

Det fortvivlende er, at politikere og økonomer står ganske rådvilde over for disse 3 krisefænomener. Mark Twain sagde, at alle folk taler om vejret, men at ingen gør noget ved det. På samme måde med inflationen, som gøres til et individkiet problem.

Mange fagøkonomer bygger endnu på den gamle tese om, at inflation skyldes seddebanksernes uuhæmmede brug af seddelpressen, fordi de ikke er virkelighedsnære nok til at se, at der også er andre penge i omløb end pengesedlerne, såsom bankbøger, obligationer og pantebreve.

De sidste erfaringer viser imidlertid en relativ nedgang i den cirkulerende seddelmængde, set i forhold til totalomsætningen, som sedlerne skal være med til at formidle. Mens der i 1960 skulle bruges 6 tikronesedler og 8 kronestykker for hver gang 1000 kr. omsættes, skal der i dag kun bruges 4 tikronesedler og 4 kronestykker.

Men ikke alene er seddelmængden gået ned relativt. Nationalbankens månedsbalance viser, at vi i år klarer os med 4 pct. færre sedler end i fjor, trods stærkt stigende omsætning. Seddelpressen må derfor helt frikendes som inflationsårsag!

Årsagerne til inflationen må søges andre steder, og det haster. For standser vi inflationen igen, vil vi samtidig opnå den tillid til kronen, som er en af forudsætningerne for en bedre betalingsbalance over for udlandet; og vi vil få en betydelig rentenedgang. Mange erhverv er ganske simpelt ikke i stand til at opnå overskud efter at have betalt 12 pct. i rente, og byggeriet er ved at gå i stå. En teori går ud på, at en dæmpning af efterspørgslen af varer ville dæmpe inflationen - altså ved at „de-cellerere“ produktionen. En af fortalere for denne teori er den meget talende og skrivende amerikanske økonom Milton Friedman.

Men denne teori bygger ikke på de sidste erfaringer, som viser os, at inflationen i USA i dag er fordoblet i forhold til, hvad den var for et par år siden - netop i en periode, hvor arbejdsledethedstallet dér er steget stærkt. De to ting har næppe meget med hinanden at gøre, men

det er bemærkelsesværdigt, at det indtræffer samtidig.

Danmark havde for 1957 en årlig inflation på 5 pct, mens vi havde arbejdsledethed; og denne arbejdsløshed blev næsten elimineret i de følgende 3 år, hvor inflationen samtidig blev reduceret til lidt under 1 pct. om året. Og den næste erfaring har vi i dag, hvor vi kun har 0,8 pct. arbejdsløshed samtidig med en højere inflationstakt - på måske 8 pct. i år.

Dette er ikke fyrterne, der er nemme at styre efter i den økonomiske skærgård. Det er tilmed helt forskruet at tro, man kan løse økonomiske problemer ved at bestille mindre!

Da såvel betalingsbalanceproblemet som rente-problemet er bivirkninger af inflationssproblemet, kan man koncentrere sig om dette alene.

Inflationens problem er såmænd ikke så indviklet, som man vil gøre det til. Med udgangspunkt i Chr. Hansens regnebog kan man hurtigt finde frem til, at der må komme forkerte penge ind i systemet - „falske“ penge, om man vil. For ellers ville der være nøje balance mellem produkternes mængde og værdi på den ene side og indtægterne, bestående af arbejds løn og fortjeneste, på den anden. Og såfremt der ikke kom „falske“ penge ind i systemet, ville der ingen betalingsmidler være til fremkaldelse af generelt stigende priser (inflation).

Kun to måder at tjene penge på

Der er kun to måder at tjene penge på: Enten gennem arbejde og anden aktiv indsats, eller gennem værdistigninger (af bestandene goder). Den mest løjnehafte af værdistigning, vi kender, er for jord. Iflg. sidste offentlige vurderinger stiger grundværdierne i Danmark med 5-6.000 mill. kr. om året til fordel for nogle enkelte, uden at disse yder nogen som helst arbejdsmæssig eller produktionsmæssig indsaats derfor.

Med de stigende udgifter for fremstilling af „langvarige“ goder, såsom huse, stiger også de samlede huse i værdi. Mindst halvdelen af stigningen i byggeomkostningerne siden 1960 har sin oprindelse i grundværdistigningen og den deraf følgende høje rente.

Mens forbrugerpriserne „kun“ er steget 60 pct. i de sidste 10 år, er huslejen i nybyggeriet steget 200 pct.

Det er interessant at bemærke sig, at faldet (inflationen) i kronens værdien netop andrager samme ca. 6 milliarder kr. om året.

Vi kan derfor gå til sagens kerne og koncentrere os om de „falske“ penge, der opnås gennem grundværdistigning. Hvis disse bliver elimineret, og bivirkningerne derefter aftager, har man inflationen under kontrol. Og ligesom inflationen er selv-accelererende, vil også de midler, man vil anvende imod inflationen, få en selv accelererende virkning.

God erfaring at bygge på

I 1959 vedtog man en ny lov om grundtjeningskyld. Den var langt fra fuldkommen; men den havde den virkning, at grundværdistigningen gik i stå allerede ved dens forberedelse i 1957, da de daværende trekantrægering blev etableret. Under denne påvirkning standsede inflationen, så vi vi helt nede under 1 pct. årligt, imod 5-6 pct. før og 5-8 pct. efter. Og det var sandelig ikke, fordi lønningerne ikke steg. I den periode havde vi den højeste realloftstigning, vi nogensinde har haft.

Alene dette håndelsesforløb som er ganske enestående i de civiliserede verden (for ikke ligefrem at kalde den en verdenssituation), burde fremkalde den største nysgerrighed og burde gøre til genstand for et nøje studium fra fagøkonomers side.

Sovjetrusland er ét af de lande, der ikke har inflation. Rusland kan man ikke opnå én eneste kopek i fortjeneste i grundværdistigning.

Grundværdistigninger vil overalt i verden fortsætte som følge af befolkningsaltvæksel, - og vil de fleste tilfælde blive inkasseret af skatterne, så de to beløb udligner hinanden. Det er også fuldt retfærdigt, da det ikke er den enkelte, men netop fællesskabet og dets vækst, der skaber grundværdistigningen.

Allerede nu tales der om, at deltagelse i Fællesmarkedet vil bevirke fordobling af jordpriseren således at næste generations landbrug bliver urentable. Berl. Tid. har ret i, at perspektivet er dårligt.

Med de sidste erfaringer i US

in mente tyder alt på, at en såkaldt indkomstpolitik er en blind gyde; så anden løsning må findes - selv om det vil kræve en omstilling af den herskende opfattelse af omfang af den privat ejendomsret. Man kræver respekt for sin ejendomsret, men er knap så nøjeregnende med de andres fællesskabets, ejendomsret til net op de samfundsskabte værdier.

Man taler så ofte om kommunisme som alternativ til det kapitalistiske system. Netop fordi vi har den fejl, at vi ikke har en klar definition af, hvad der er privatemands og fællesskabets ejendomsret, er det let at kritisere det kapitalistiske system.

Vil vi i Danmark og Vesten det hele taget bevare det ubestridelige gode, den personlig frihed er, og nyde frugten af stor tekniske fremskridt, er det liberalkapitalistiske system langt a foretrukket. Men det kræver selvdisciplin - nemlig dette, at folket må opgive at opnå ufortjente uretfærdige indtægter.

Og realisme er bedre end drømmerier.

Knud Tholstrup.